

VERKENNING ROBUUST NP DE ALDE FEANEN

Aanvrager:

Stichting Nationaal Park De Alde Feanen (penvoerder)

Contactpersonen

NP De Alde Feanen	Dirk Blom	d.blom@fryslan.frl	06 29661775 ¹
IVN Natuureducatie	Rinaldo Zwart	r.zwart@ivn.nl	06 30090681

Partners

It Fryske Gea	Terreinbeheerder en (deels) grondeigenaar
Merk Fryslân	Marketing & Communicatie
IVN Natuureducatie	Coördinator Educatie & Communicatie

Datum	Juni 2024
Versie	6
Locatie	Earnewâld

¹ Eerste contactpersoon

Inhoudsopgave

1.	Welkom in Nationaal Park de Alde Feanen	3
1.1	Naar een nieuw robuust Nationaal Park de Alde Feanen	3
1.2	Onze ambities en doelen	4
1.3	Samenwerking en draagvlak	4
2.	Aanpak geplande expedities	6
2.1	Expeditie 1: Een natuurinclusieve regio	7
2.2	Expeditie 2: Magische natuurbelevingen	9
2.3	Expeditie 3: Plan bescherming Legakkers	12
2.4	Expeditie 4: Nationaal Park Cultureel Erfgoed.....	13
2.5	Expeditie 5: Robuuste organisatie	14
2.6	Expeditie 6: Informatiepunten.....	15
3.	Plan van aanpak Tabel.....	16
4.	Subsidievoorwaarden	17
5.	Bijlage 1 – Begroting Ondersteuning Nationale Parken	18

1. Welkom in Nationaal Park de Alde Feanen

In het ruim 4.000 hectare grote laagveenmoeras komen wel 450 soorten planten voor en broeden ruim 100 soorten vogels, waaronder de zeearend. Het gebied ligt in het hart van Fryslân, te midden van een aantal pittoreske dorpjes en niet ver van Leeuwarden, Drachten en Heerenveen.

Het landschap in het Nationaal Park is afwisselend: petgaten, rietlanden, ruigten, struwelen en moerasbossen bepalen je uitzicht. Je kunt hier wandelen, fietsen, varen en genieten van de natuur, de vogels en de rust.

Het Nationaal Park is een samenwerkingsverband van bijna twintig organisaties (It Fryske Gea, overheden, dorpen, ondernemers, belangenverenigingen). Al het werk is er op gericht om in de toekomst nog lang te kunnen genieten van het landschap met een rijke cultuurhistorie en bijzondere natuurwaarden.

In en rondom het gebied zijn verschillende gebiedsprocessen onder de naam 'Veenweideprogramma 2021-2030' gestart. Het Veenweideprogramma is ontstaan na de realisatie van de Veenweidevisie 2015 die door het waterschap (Wetterskip Fryslân), Provincie Fryslân, betrokken gemeenten en diverse partijen is opgezet. In gezamenlijkheid is er een aanpak ontwikkeld om veenoxidatie en bodemdaling in het Friese veenweidegebied te beperken. Deze visie heeft zich vertaald in het Veenweideprogramma.

Communicatie en educatie zijn van groot belang voor het Nationaal Park, om de doelstellingen zoals beschreven in het Beleidsprogramma te behalen. Jaarlijkse bereiken we vele bewoners, ondernemers, toeristen, scholen en andere doelgroepen via educatieve rugzakroutes, het schoolreisprogramma en excursies.

1.1 Naar een nieuw robuust Nationaal Park de Alde Feanen

Dit plan laat zien hoe de partners van Nationaal Park de Alde Feanen invulling geven aan de doorontwikkeling naar een robuust Nationaal Park, met kwalitatief hoogstaande natuur- en landschapsgebieden, zoals is bedoeld in het Beleidsprogramma Nationale Parken. In dit plan leggen we de gezamenlijke ambities en doelen vast. Daarbij geven we aan hoe we naar het toekomstbeeld van veerkrachtig, beleefbaar en robuust Nationaal Park toewerken.

Het Nationaal Park kiest ervoor om voor de huidige subsidieregeling in te zetten op zogenoemde kwartiermakers en projectleiders. De kwartiermakers leveren aan het eind van de regeling een rapport op en op basis van alle rapporten maakt het Nationaal Park een keuze voor de vervolgsubsidieaanvraag. De projectleiders leveren concrete projecten op voor het eind van de subsidieregeling.

Voor de fasering of 'stappenplan ontwikkeling naar een robuust Nationaal Park' hanteert het Nationaal Park 2 fases. De onderzoeksfase tot het eind van deze subsidieregeling en de vervolgfase bij de nieuwe subsidieregeling.

1.2 Onze ambities en doelen

De overall ambitie van het Nationaal Park is de realisatie van een veerkrachtig, beleefbaar Nationaal Park, waarbij beleving en bescherming van de natuur en het landschap in balans is.

Het Nationaal Park sluit zich dan ook aan bij het streefbeeld zoals dat is beschreven in het Beleidsprogramma Nationale Parken en dat is vertaald in vijf doelen:

1. **De natuur-, landschaps-, erfgoed- en ruimtelijke kwaliteiten van ieder nationaal park versterken – elk park vanuit de eigen gebiedsidentiteit**
2. **Ieder nationaal park ontwikkelen naar robuustere natuur- en landschapsgebieden met stevige natuurkernen**
3. **De unieke natuurbeleving van elk nationaal park versterken, in balans met de draagkracht van de natuur**
4. **De samenleving steviger met de nationale parken verbinden**
5. **De herkenbaarheid en eenheid van de gezamenlijke nationale parken in Nederland vergroten**

Daarnaast is dit plan in lijn met:

- Speerpunten uit: landelijke Educatiestrategie Magische momenten
- Landelijke communicatiestrategie

1.3 Samenwerking en draagvlak

Het Nationaal Park is een stichting en georganiseerd door een Overlegorgaan, Stichtingsbestuur, Dagelijks Bestuur en een werkgroep. In dit hoofdstuk laat het Nationaal Park zien hoe het samenwerkt met partners in de regio en hoe ze voor draagvlak en betrokkenheid vanuit de regio zorgt.

Overlegorgaan

In het Overlegorgaan hebben 17 partijen zitting, die allen ook actief zijn in het gebied of daar een belang hebben vanwege hun achterban. Het Overlegorgaan is het besluitvormende gremium binnen het Nationaal Park De Alde Feanen. In het Overlegorgaan maken de vele samenwerkingspartners zich er sterk voor om de vele kwaliteiten verder te versterken en (inter)nationaal uit te dragen. Het Overlegorgaan wordt gezien als een onafhankelijk platform voor informatie-uitwisseling en koersontwikkeling. Het Overlegorgaan is ervoor het behouden en versterken van het draagvlak en voor de afstemming. Waar andere initiatieven in het gebied een begin en eind hebben, zorgt het Overlegorgaan voor continuïteit in de afstemming binnen het gebied.

Dagelijks Bestuur

Een afvaardiging van het Overlegorgaan zit in het Dagelijks Bestuur. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit een onafhankelijk voorzitter, een ambtelijke secretaris, penningmeester en een vertegenwoordiger van:

Bestuurders (namens gemeenten, provincie en waterschap), Streek, Voorlichting & Educatie en TBO.

Binnen de kaders van de vastgestelde begroting heeft het Dagelijks Bestuur mandaat om besluiten te nemen. Het DB borgt een slagvaardige voortgang op de dossiers en bereidt effectieve besprekingen en besluitvorming voor. De taken van het DB zijn:

1. Het aanspreekpunt zijn voor het NP De Alde Feanen
2. Correspondentie ontvangen en behandelen
3. Participeren in gewenste gremia
4. Bespreken van de voortgang van projecten en uitzetten van vervolgacties
5. Voorbereiden agenda Overlegorgaan (agenderen, informeren, bespreken, besluiten)

Stichting Nationaal Park

Om de middelen van het park rechtsgeldig te kunnen ontvangen en beheren is een stichting opgericht. De stichting heeft ten doel:

- het beheren van de middelen van het Overlegorgaan
- het kunnen aangaan van financiële verplichtingen binnen de doelstellingen van het Nationaal Park Alde Feanen en namens het Overlegorgaan;
- het eventueel kunnen optreden als gevolmachtigde namens het Overlegorgaan
- het verrichten van alle handelingen die met het voorgaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Drie leden van het Dagelijks Bestuur hebben tevens zitting in het bestuur van de stichting. De andere leden participeren in de vergadering als adviseur. De onafhankelijk voorzitter van het Overlegorgaan is tevens voorzitter van de Stichting.

Werkgroep Nationaal Park de Alde Feanen

Het Nationaal Park De Alde Feanen heeft een werkgroep. Hierin hebben alle lokale partijen zitting die een vertegenwoordiger hebben in het Overlegorgaan of een ambtelijke rol hebben bij de eigen organisatie. In deze werkgroep worden partijen geïnformeerd en vindt het brainstormen en de voorbereiding plaats van de onderwerpen die in het gebied spelen en waar uiteindelijk in het Overlegorgaan over wordt besloten. Hierin gaat het om de volle breedte van de onderwerpen die in het park spelen, zoals: communicatie, marketing, excursies, samenwerkingen en educatie. De werkgroep wordt voorgezeten door de onafhankelijk voorzitter van het Overlegorgaan.

Secretariaat Nationaal Park De Alde Feanen

Ter ondersteuning van het Dagelijks Bestuur in de uitvoer van zijn plannen is er door de Provincie capaciteit beschikbaar gesteld in de vorm van een ambtelijk secretaris. De secretaris vormt het secretariaat.

2. Aanpak geplande expedities

Om tot een veerkrachtig, beleefbaar en robuust Nationaal Park te komen zetten we in op twee rollen: projectleider kwartiermaker en projectleider uitvoering.

- De projectleider kwartiermaker werkt aan één of meerdere projecten van een expeditie. Waarbij deze met de regio en samenwerkingspartners onderzoekt of:
 - Er voldoende draagvlak voor het project is;
 - En wat er allemaal nodig is om tot een programma te komen dat we in 2025-2030 willen uitvoeren;

De kwartiermaker biedt de uitkomsten aan in een rapport

- De projectleider uitvoering werkt aan één of meerdere projecten van een expeditie De uitkomst van het project is een concreet resultaat zoals bijv. een nieuwe belevingsroute.

Expedities

Voor de huidige regeling werkt het Nationaal Park aan zes expedities die zijn verdeeld in verschillende projecten. De expedities staan hieronder, met de daaraan gekoppelde doelstellingen zoals ze beschreven staan in het Beleidsprogramma Nationale Parken.

	Expedities	Doelstellingen
1	Natuurinclusieve regio	1,2,3,4
2	Magische natuurbelevingen	1,2,3,4
3	Plan bescherming legakkers	1,2,3,4
4	Nationaal Park Cultureel Erfgoed	1,2,3,4
5	Robuuste organisatie	1,2,3,4
6	Naar een informatiecentrum Alde Feanen	1,2,3,4

*Het Nationaal Park ondersteunt doelstelling 5 'De herkenbaarheid en eenheid van de gezamenlijke nationale parken in Nederland vergroten'. Echter is deze doelstelling niet opgenomen in dit plan, omdat het Nationaal Park op dit moment daar geen extra middelen voor nodig heeft. Het project en campagne 'De Dag van het Nationaal Park' is standaard opgenomen in ons jaarplan met bijbehorende financiering.

2.1 Expeditie 1: Een natuurinclusieve regio

Een natuurinclusieve regio bij je thuis, op school, bij je bedrijf en in de gemeente

Om inwoners van de regio bewust te maken van de bijzondere, kwetsbare natuur en de schoonheid van het Nationaal Park, zet het Nationaal Park in op het verbinden van de samenleving met de natuur. Dit willen we doen door inwoners, bedrijven, scholen en gemeentes te betrekken bij activiteiten die hun kennis en verbondenheid met het park vergroten. Binnen dit thema gaat een kwartiermaker onderzoeken wat de haalbaarheid van onderstaande projecten is en wat er nodig is om het project in 2025-2030 uit te voeren.

- **Project 1: Tuinen van Friesland**

Naar inspiratie van de Utrechtse Heuvelrugtuinen, zoals beschreven in het beleidsprogramma Nationale Parken, onderzoekt het Nationaal Park of er voldoende draagvlak is voor het project 'De Tuinen van De Alde Feanen' of mogelijk zelfs de 'Tuinen van Friesland'. Binnen deze verkenning onderzoeken we mogelijke coalitiepartners en de contouren van een projectplan met benodigd budget.

Eindresultaat	Rapport
Inzet door	Kwartiermaker IVN Natuureducatie & medewerker It Fryske Gea
Benodigd budget	Zie 'plan van aanpak tabel' in dit document
Planning	Start sept '24 – eindigt mrt'25

- **Project 2: Nationaal Park Verrijkte Schoolpleinen**

Groene, sportieve, kunstzinnige en klimaatadaptieve pleinen passen in deze tijd. De kwartiermaker gaat onderzoeken wat de eventuele coalitiepartners zijn en op welke manieren(en) we Nationaal Park Verrijkte Schoolpleinen kunnen realiseren en of stimuleren. Met Nationaal Park Verrijkte Schoolpleinen krijgen leerlingen de kans om een Nationaal Park les niet alleen binnen te ervaren, maar ook op hun eigen schoolplein dat is ingericht als een Nationaal Park De Alde Feanen schoolplein. Op deze manier brengen we de natuurbeleving van het Nationaal Park niet alleen in het klaslokaal, in het park zelf, maar ook op het schoolplein waar de leerlingen vaak komen.

Eindresultaat	Rapport
Inzet door	Kwartiermaker IVN Natuureducatie & medewerker It Fryske Gea
Benodigd budget	Zie 'plan van aanpak tabel' in dit document
Planning	Start sept '24 – eindigt mrt'25

- **Project 3: Doorontwikkeling netwerk van natuurinclusieve gastheren en gastvrouwen**
Het Nationaal Park kent tientallen gastheren en gastvrouwen die het verhaal van het Nationaal Park aan haar gasten vertellen. Binnen dit onderdeel onderzoekt het Nationaal Park hoe het netwerk zich kan doorontwikkelen naar een netwerk van natuurinclusieve gastheren en gastvrouwen.

Eindresultaat	Rapport
Inzet door	Kwartiermaker IVN Natuureducatie & medewerker It Fryske Gea
Benodigd budget	Zie 'plan van aanpak tabel' in dit document
Planning	Start sept '24 – eindigt mrt'25

2.2 Expeditie 2: Magische natuurbelevingen

Magische natuurbelevingen

Het Nationaal Park wil mens en natuur met elkaar in verbinding brengen, dat doen we door magische natuurmomenten te creëren en daarna te laten zien en ervaren dat natuur gezond voor je is en dat wij als mensen daar goed voor moeten zorgen. Voor de doorontwikkeling van de natuurbelevingen van het Nationaal Park gaan we één project uitvoeren en verschillende projecten onderzoeken.

- **Project 1 Rugzak Escape Route**

In het Nationaal Park ligt het Pettebosk. Dit bos, speciaal aangelegd voor jongereneducatie heeft eilandjes, bruggetjes, natuurlijke klim- en speeltoestellen en avontuurlijke paden. Het is de Alde Feanen in het klein. Kinderen en volwassenen kunnen hier spelenderwijs kennis maken met de natuur in de Alde Feanen. In het Pettebosk zijn meerdere zogenoemde rugzakroutes uitgezet voor kinderen. De rugzakjes van het Nationaal Park en It Fryske Gea zijn een succes. Ze worden veelvuldig gebruikt door gezinnen en door scholen die het inzetten als educatief buitenmoment. We willen het aanbod van de rugzakjes vernieuwen en nieuwe kansen creëren voor kinderen om een positieve ervaring in de Friese natuur op te doen. Dat gaan we doen door de realisatie van een nieuwe Rugzak Escape Route.

Eindresultaat	Fysieke Rugzak Escape Route
Inzet door	Projectleider uitvoering IVN Natuureducatie & medewerker It Fryske Gea
Benodigd budget	Zie 'plan van aanpak tabel' in dit document
Planning	Start sept '24 – eindigt mrt'25

- **Project 2: Buitenlokaal**

iPad, smartphone, tv, de wereld van kinderen bestaat uit veel schermen. Buitenspelen is niet meer de regel, eerder uitzondering. En dat terwijl we allemaal de positieve kanten van buitenspelen kennen. Wat nu als de kinderen tijdens schooltijd buitenspelen? Als we leren combineren met gezonde lucht opsnuiven? Dat kan: in het buitenlokaal van Nationaal Park de Alde Feanen.

We gaan scholen stimuleren om les te geven in It Pettebosk, het natuureducatiebos van NP De Alde Feanen. Niet alleen biologies, maar ook reken- en taalvaardigheid, aardrijkskunde, geschiedenis, wereldoriëntatie, bewegen kunst en cultuur zijn prima in de natuur te leren.

De schoolkinderen en leerkrachten hebben belang bij lessen in dit bijzondere buitenlokaal, ook Nationaal Park De Alde Feanen profiteert als meer scholen vaker naar het gebied komen. Kinderen die een positieve ervaring in de natuur hebben, nemen deze mee naar huis en inspireren (groot)ouders om ook weer hiernaartoe te komen. Bovendien hebben kinderen die in/door de natuur worden geraakt, grote kans om later bewust met natuur en milieu om te gaan.

Voor dit project gaat een kwartiermaker onderzoeken wat de wensen van scholen zijn en waar een buitenlokaal aan moet voldoen.

Eindresultaat	Rapport
Inzet door	Projectleider kwartiermaker IVN Natuureducatie & medewerker It Fryske Gea
Benodigd budget	Zie 'plan van aanpak tabel' in dit document
Planning	Start sept '24 – eindigt mrt'25

- **Project 3 : Route-app**

Op het moment zijn er verschillende manieren om via een online routekaart de natuur in het gebied te bekijken. Alleen hebben alle route kaarten geen extra online module, waarmee je de rijke natuur en cultuurhistorie afleesbaar en beleefbaar maakt. De Kwartiermaker komt met een voorstel welke route app het Nationaal Park kan gebruiken, wat de mogelijkheden zijn en schrijft en projectplan hoe we het de komende jaren kunnen implementeren.

Eindresultaat	Rapport
Inzet door	Projectleider kwartiermaker IVN Natuureducatie & medewerker It Fryske Gea
Benodigd budget	Zie 'plan van aanpak tabel' in dit document
Planning	Start sept '24 – eindigt mrt'25

- **Project 4: Natuur en Gezondheid**

Het Nationaal Park wil mens en natuur met elkaar verbinden en laten zien dat natuur gezond voor je is. Binnen dit onderdeel zoeken we de samenwerking met een GGZ organisatie die coaching/therapie voor cliënten, met één van de samenwerkingspartners in het gebied wil organiseren. We sluiten met dit project aan bij de [Nature For Health beweging](#)

Eindresultaat	Rapport
Inzet door	Projectleider kwartiermaker IVN Natuureducatie & medewerker It Fryske Gea
Benodigd budget	Zie 'plan van aanpak tabel' in dit document
Planning	Start sept '24 – eindigt mrt'25

- **Project 5: Samenwerking NME's Friesland**

Jaarlijks weten scholen het Nationaal Park te vinden, daar tegenover zijn er ook vele scholen die de weg naar het Nationaal Park niet vinden. Daarom brengen we het Nationaal Park naar ze toe. Dat doen we door de samenwerking op te zoeken met alle Natuur Milieu educatie centra in Friesland. De kwartiermaker gaat onderzoeken of het Nationaal Park bijvoorbeeld de rol als 'educatief ontwikkelaar' of 'train de trainer' voor alle NME's (deels) op zich kan nemen met als onderwerp de natuur van het Nationaal Park.

Eindresultaat	Rapport
Inzet door	Projectleider kwartiermaker IVN Natuureducatie & medewerker It Fryske Gea
Benodigd budget	Zie 'plan van aanpak tabel' in dit document
Planning	Start sept '24 – eindigt mrt'25

2.3 Expeditie 3: Plan bescherming Legakkers

Project 1: Plan bescherming legakkers

De natuurkern van de Alde Feanen dankt zijn oorsprong aan natuurkrachten en menselijk gebruik. De kracht van de natuur heeft hier van water land gemaakt: van planten onder water, via drijvende matten wortels en planten naar een robuust pakket veen. Deze ontwikkeling is terug in de tijd gezet doordat mensen het veen in brokken uitstaken en te drogen legden. Zo ontstond opnieuw water, wat we nu petgatten noemen, en daartussen legakkers of in het Fries “Strypen”. In kleine petgatten ontstaat het hele verhaal opnieuw, van waterplanten tot laagveenbos, zodat we alle stappen van veenvorming behouden, met alle zeldzame planten en dieren die daarbij horen en de rijke verhalen, die we in onze landschapsbiografie Alde Feanen hebben opgetekend.

Het probleem is nu dat op veel plekken de legakkers verdwijnen door de werking van wind en golven en het omvallen van bomen. Er blijven grote plassen over, waar teveel golfslag is voor waterplanten en hoe groter de plassen zijn, des te harder kalven de overgebleven legakkers af, waardoor de plassen nog groter worden. Bomen op legakkers die omvallen trekken een gat in de legakker, van waaruit de hele legakker afslaat. Hiermee verdwijnt bijzondere natuur en geschiedenis uit de Alde Feanen.

Dit probleem komt ook in andere laagveengebieden voor. In de Nieuwkoopse Plassen, De Deelen en de Reeuwijkse plassen zijn pilots gedaan om legakkers te beschermen. Bijvoorbeeld de maatregelen oeverbescherming met palenrijen, stimulering van rietgroei, aanleg van barrières van zand en verbetering van het waterpeilbeheer zou van toepassing kunnen zijn voor de Alde Feanen. Voor elke plek is een andere strategie kansrijk, afhankelijk van de situatie.

Maatregel

Voor natuurkern Alde Feanen wil It Fryske Gea een onderzoek en ontwerp laten maken om het probleem van de verdwijnende legakkers aan te pakken. Hierbij horen de volgende stappen:

- Ervaringen van elders verzamelen en selecteren welke toepassing in welke situatie het beste is.
- Op 20 plekken de situatie in kaart brengen (toestand legakkers, begroeiing, ondergrond)
- 20 ontwerpen van de meest geschikte oplossing maken (niveau schetsontwerp/vlekkenplan) met kostenraming op basis van hoeveelheden en normkosten.
- Rapportage en presentatie aan belanghebbenden en aanpassing van de schetsen.

Eindresultaat	Rapportage
Inzet door	Projectleiding It Fryske Gea
Benodigd budget	Zie ‘plan van aanpak tabel’ in dit document
Planning	Onderzoek “naar herstel legakkers natuurkern Alde Feanen” wordt uitgevoerd in 2024, waarbij de rapportage in het eerste kwartaal van 2025 wordt opgeleverd. Fase 2 zal bestaan uit voorbereiding en uitvoering. Mogelijk wordt hiervoor later een aanvullende bijdrage gevraagd.

2.4 Expeditie 4: Nationaal Park Cultureel Erfgoed

Binnen deze expeditie wil het Nationaal Park het Cultureel Erfgoed in beeld brengen en afleesbaar en beleefbaar maken. Het Culturele Erfgoed bepaalt onder andere het karakter, identiteit en het verhaal van het Nationaal Park en draagt bij aan de verbinding met de bezoeker.

- **Project 1: Commissie Nationaal Park Cultureel Erfgoed**

Met dit onderdeel brengt het Nationaal Park het cultureel erfgoed van het Nationaal Park in beeld en versterkt daarmee het verhaal van het gebied. Binnen dit project onderzoeken we de mogelijkheden om een commissie op te richten die bepaalt wat het Cultureel Erfgoed van het Nationaal Park is en hoe we ervoor zorgen dat het behouden blijft, maar ook afleesbaar en beleefbaar.

Eindresultaat	Rapport
Inzet door	Projectleider kwartiermaker IVN Natuureducatie & medewerker It Fryske Gea
Benodigd budget	Zie 'plan van aanpak tabel' in dit document
Planning	Start sept '24 – eindigt mrt'25

- **Project 2: Lancaster educatie**

De Lancaster Expositie 'Geraakt, de laatste vlucht van Lancaster R5682' is in april 2024 heropend in een vernieuwde expositieruimte. De expositie vertelt een gebiedsverhaal over een bommenwerper die in 1942 neerstortte in het gebied. De heropening van de expositie markeerde een belangrijke mijlpaal in het behoud van cultureel erfgoed en de bevordering van gemeenschapsbetrokkenheid.

Het Nationaal Park wil nu onderzoeken op welke manier(en) het verhaal via educatie aan de kinderen in het gebied, maar ook daarbuiten kan doorvertellen. Zodat de geschiedenis behouden blijft, maar ook afleesbaar en beleefbaar.

Eindresultaat	Rapport
Inzet door	Projectleider kwartiermaker IVN Natuureducatie & medewerker It Fryske Gea
Benodigd budget	Zie 'plan van aanpak tabel' in dit document
Planning	Start sept '24 – eindigt mrt'25

2.5 Expeditie 5: Robuuste organisatie

Met deze expeditie brengt het Nationaal Park de organisatie op een verbeterd niveau, zodat het Nationaal Park veerkrachtiger en beleefbaarder wordt.

- **Project 1 : Doorontwikkeling Educatiestrategie**

Binnen het programma van Nationaal Park Nieuwe Stijl is een educatiestrategie ontwikkeld voor het veenweidegebied in Friesland. Het veenweidegebied is groter dan het huidige Nationaal Park. Op dit moment is er een behoefte om met de huidige partners van het Nationaal Park een Educatiestrategie te schrijven die past binnen de contouren van het huidige Nationaal Park en aansluiten bij het Leidraad Magische Momenten en Beleidsprogramma Nationale Parken. De lessons learned van Nieuwe Stijl nemen we mee in de verbeterde strategie.

Eindresultaat	Educatiestrategie
Inzet door	Projectleider IVN Natuureducatie & medewerker It Fryske Gea
Benodigd budget	Zie 'plan van aanpak tabel' in dit document
Planning	Start sept '24 – eindigt mrt'25

- **Project 2: Doorontwikkeling communicatie Nationaal Park**

Voor een Nationaal Park is marketing en communicatie steeds belangrijker. Ten eerste voor de binding. Door bekend te maken wie je bent en wat je doet ben je herkenbaar voor huidige partners en toekomstige partijen die je aan de organisatie wil binden. Ten tweede is het belangrijk om in alle uitingen een zodanig (uniform) beeld te geven dat dit de juiste partijen aantrekt, maar ook de juiste doelgroep. We zijn op zoek naar de groene recreant en de kwaliteitstoerist die niet alleen willen genieten van het nationaal park, maar ook zelf een steentje bij wil dragen. Die het belang ziet van een lage footprint en die het gebied mooier wil achterlaten dan het al was.

De uitvoering van de marketing en communicatie doet het Nationaal Park De Alde Feanen in nauwe samenwerking met Merk Fryslân. Een medewerker van Merk Fryslân is gedetacheerd bij de NP organisatie.

Op dit moment gebruiken we de volgende instrumenten: website, digitaal magazine, flyer, Social Media, Nieuwsbrief ondernemers, Fête de la Nature en een Falk route Kaart.

Voor de doorontwikkeling onderzoeken we welke instrumenten het Nationaal Park nog meer kan inzetten of welke instrumenten het Nationaal Park kan verbeteren om over de doelstellingen van het Beleidsprogramma te communiceren en wat aansluit bij de nieuwe educatiestrategie en haar verhaallijnen.

Eindresultaten	Herijkte marketingstrategie met aanbevelingen
Inzet door	Projectleiding Merk Fryslân
Benodigd budget	Zie 'plan van aanpak tabel' in dit document
Planning	Start sept'24 – eindigt mrt'25

2.6 Expeditie 6: Informatiepunten

Project 1: Naar een informatiecentrum in De Alde Feanen

Landschapsorganisatie It Fryske Gea wil in samenwerking met de partners van Nationaal Park De Alde Feanen, Toeristenbureau Earnewâld en lokale ondernemers een nieuw informatiecentrum realiseren in Earnewâld, hét centrum van topnatuurgebied de Alde Feanen. Het ontwikkelen hiervan is voorzien voor de komende drie jaar. In het voorjaar van 2027 willen we de deuren van het nieuw informatiecentrum openen.

Als onderdeel van de verkenning experimenteren we in 2024 met een tijdelijk informatiepunt in Earnewâld. Deze voorziening wordt door It Fryske Gea geëxploiteerd. Vrijwillige baliemedewerkers verstrekken informatie aan de bezoekers over recreatieve activiteiten die, met respect voor de kwetsbare natuur, in Nationaal Park De Alde Feanen kunnen worden ondernomen. Denk aan vaar- en wandelexcursies, fietsroutes en culturele activiteiten.

Het tijdelijke informatiepunt is met beperkte middelen ingericht. Het is duidelijk een tussenfase op weg naar een permanent en goed geoutilleerd informatiecentrum. De organisaties It Fryske Gea, Nationaal Park de Alde Feanen en Toerismebureau Earnewâld willen graag een gezamenlijk bezoekerscentrum in het hart van Earnewald realiseren, mogelijk zelfs met informatiepunten elders in de Alde Feanen. Er worden mogelijkheden gezien hier ook lokale ondernemers onder te brengen om gezamenlijk de bezoekers op één punt te verwelkomen en zo goed te informeren over het mooie gebied.

Dit nieuwe bezoekerscentrum zal voorzien in een publieksruimte met infodesk, winkel en ruimte voor jeugdactiviteiten/educatieruimte, kantoorruimte voor de participerende partijen en een ontmoetingsplek voor vrijwilligers en andere betrokkenen. Er wordt gekeken naar mogelijkheden voor een expositieruimte voor (wisselende) tentoonstellingen, een beleeftuin en ruimte voor lokale uitbaters.

Eindresultaat	Tussenrapportage voor een nieuw bezoekerscentrum
Inzet door	Projectleiding It Fryske Gea
Planning tussenrapportage	Start juni '24 eindigt mrt'25
Benodigd budget	Zie 'plan van aanpak tabel' in dit document
Overall planning	Juni 2024 – mei 2027

4. Subsidievoorwaarden

In dit hoofdstuk geeft het Nationaal Park aan hoe zij aan de volgende subsidievoorwaarden voldoet:

- **U heeft een aparte boekhouding voor economische- en voor niet-economische activiteiten.**

Het Nationaal Park hanteert een aparte boekhouding en voert enkel niet economische activiteiten uit.

- **U bevoordeelt geen individuele bedrijven. Hiermee bedoelen we dat u alle vergelijkbare ondernemers met dezelfde producten of diensten gelijk behandelt.**

Ondernemers met dezelfde producten of diensten worden als gelijke behandeld. De deelnemer die de opdracht verstrekt maakt o.a. een afweging aan de hand van bijvoorbeeld; bekendheid in het gebied, ervaring met het onderwerp, prijs, kwaliteit en snelheid.

- **Opdrachtverlening aan derden vindt plaats op basis van transparante criteria en tegen marktconforme tarieven.**

Zie antwoord hierboven.

- **U maakt de resultaten van de activiteiten voor iedereen zonder onderscheid kosteloos toegankelijk.**

Dit gaat het Nationaal Park doen. Tevens heeft het Nationaal Park een ANBI-status en biedt in dat kader haar activiteiten toegankelijk aan.

- **In uw voorlichtings- en educatiematerialen staat neutrale informatie. Hierin staan geen gegevens of reclames van individuele bedrijven. En deze zijn hier ook niet tot te herleiden.**

In de voorlichtings- en educatiematerialen staan alleen neutrale informatie en geen gegevens of reclames van individuele bedrijven

5. Bijlage 1 – Begroting Ondersteuning Nationale Parken

Zie toegevoegde begroting als bijlage.